

ВАР

КОПІЯ
ДАУВС ВДЗ

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

НАКАЗ

15.08.2024

м. Дніпро

№ 522

Про затвердження Програми педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Дніпровського державного університету внутрішніх справ

Відповідно до вимог наказу МВС України від 08.05.2024 № 298 «Про перейменування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ та внесення змін до його Статуту» та Постанови КМУ від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами від 03 травня 2024 року № 507) «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»

НАКАЗУЮ:

Затвердити Програму педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Дніпровського державного університету внутрішніх справ (додаток).

Підстава: рішення Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ від 09.08.2024, протокол № 14.

Контроль за виконанням наказу покласти на проректора полковника поліції Олександра ЮНІНА.

**Ректор
полковник поліції**

Олександр МОРГУНОВ

Додаток
до наказу ДДУВС
від 15.04 2024 № 522

ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ДНІПРОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Дніпровського державного університету внутрішніх справ (далі – ДДУВС) регламентує форми, організацію, здійснення та захист проходження педагогічної практики ад'юнктів, аспірантів ДДУВС і осіб, які здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою).

Практика організовується та проводиться відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами від 03 травня 2024 року № 507) «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Дніпровському державному університеті внутрішніх справ».

1.2. Педагогічна практика (далі – Практика) є складовою частиною освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, обов'язковим компонентом підготовки науково-педагогічних працівників, що забезпечується поєднанням теоретичної підготовки з практикою. Педагогічна практика сприяє виявленню здібностей ад'юнктів, аспірантів ДДУВС і осіб, які здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) (далі – практикантів) до педагогічної діяльності та формуванню психологічної готовності до входження у професію.

Об'єктом Практики є науково-педагогічна діяльність у закладі вищої освіти, а предметом – закономірності, прийоми, способи, методи та засоби науково-педагогічної діяльності, зумовлені її цілями, завданнями і змістом.

1.3. У системі підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ДДУВС Практика виконує наступні функції:

- розвивальну;
- адаптаційну;
- навчально-виховну;
- діагностичну.

1.4. Основними умовами ефективності Практики є: теоретична обґрунтованість, освітній і виховний характер, комплексний підхід до змісту та організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти.

1.5. Для аспірантів, ад'юнктів ДДУВС і осіб, які здобувають вищу

освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою, зарахованих з посад науково-педагогічних працівників, які мають педагогічний стаж, практика рішенням кафедри може бути зарахована як пройдена.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

2.1. Мета і завдання педагогічної Практики

2.1.1. Практика організується та проводиться на кафедрах ДДУВС з метою набуття досвіду педагогічної діяльності, а також:

- закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час підготовки в аспірантурі (ад'юнктурі);
- поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- отримання уявлень про діяльність кафедри на посаді науково-педагогічного працівника у період проходження практики;
- набуття досвіду проведення під безпосереднім керівництвом керівника Практики семінарських та практичних (тренінгових) занять, а також консультацій;
- інтеграції науково-дослідної та педагогічної діяльності практикантів;
- впровадження результатів дисертаційної роботи в освітній процес;
- формування педагогічних здібностей на основі первинного досвіду Практики;

- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення.

2.1.2. У процесі проходження Практики практиканти повинні ознайомитися з усіма видами робіт науково-педагогічного працівника, передбачених Положенням про кафедру та виконати наступні завдання як практиканта:

- навчальні:

- 1) знання правової бази, що регламентує організацію освітнього процесу у ДДУВС, функціональні обов'язки науково-педагогічних працівників;
- 2) формування психолого-педагогічної готовності до проведення занять з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності;

- наукові:

- 1) поглиблення знань з фахових навчальних дисциплін (вільне оперування категоріально-поняттєвим апаратом правових наук; реалізація вмінь формулювати ознаки, структурні елементи, класифікаційні підстави для видової характеристики юридичних понять та категорій);

- 2) самостійне вивчення передового педагогічного досвіду, узагальнення й використання його у професійній діяльності;

- 3) формування вмінь здійснення науково-дослідницької роботи у процесі Практики;

- 4) виробляти навички грамотного перетворення наукової інформації в освітній матеріал (обґрунтовувати державно-правові явища з позиції

законодавства, монографічних та дисертаційних досліджень тощо; критично оцінювати державно-правову дійсність);

- виховні:
 - 1) виховування інтересу до педагогічної діяльності;
 - 2) формування потреб у педагогічній самоосвіті та самовдосконаленні;
- професійні:
 - 1) формування:
 - вмінь та навичок педагогічного впливу на особистість
 - навичок використання професійної риторики, організації процесу спілкування і управління ним;
 - вмінь володіння технікою мови, прийомами, що допомагають переконувати, критикувати, досягати рішень, компромісів і конвенцій;
 - вмінь володіння культурою педагогічного спілкування, а саме: уміння слухати, ставити запитання, аналізувати відповідь;
 - здатності до оцінювання навчальних досягнень здобувачів відповідно до встановлених критеріїв та використання інноваційних методів та прийомів оцінювання їх освітньої діяльності;
 - вмінь розробляти фабули ділових ігор, ситуаційних задач, тренінгів, квестів, різні види тестів;
 - здатність здійснювати відбір і реалізацію змісту освітнього матеріалу відповідно до мети і завдань освіти з урахуванням її функцій, а також особливостей ДДУВС;
 - здатність подавати освітній матеріал доступно і переконливо;
 - здатність методично доцільно використовувати традиційні та інноваційні види посібників (електронних, мультимедійних);
 - здатність застосовувати форми і методи дистанційного навчання (дистанційних лекцій, веб-семінарів, навчальних чатів);
 - 2) визначати:
 - організаційну структуру заняття залежно від мети, змісту та конкретних умов проведення;
 - форми, методи, засоби навчання, що відповідають дидактичним принципам, враховуючи вікові та психологічні особливості здобувачів вищої освіти у конкретних умовах навчання;
 - освітню, розвиваючу, виховну мету заняття зі спеціальності, організаційні форми й методи їх реалізації;
 - 3) добирати, а в разі необхідності, виготовляти дидактичний матеріал та наочність, відповідно до пізнавальної мети (підтверджувати теоретичні положення та висновки, прикладом з юридичної практики);
 - 4) дидактично обґрунтовано застосовувати технічні засоби навчання (ознайомлення із системою MOODLE, MIA:OSBITA розміщеної на веб-порталі ДДУВС).

2.2. Організаційні основи Практики

2.2.1. Організацію Практики та контроль за її проходженням забезпечують кафедри ДДУВС, за якими закріплені аспіранти (ад'юнкти).

2.2.2. Терміни проходження Практики та її зміст зазначаються

в індивідуальному плані практиканта та затверджуються науковим керівником.

2.2.3. Керівником Практики призначається науковий керівник дисертаційного дослідження (в окремих випадках – досвідчений науково-педагогічний працівник цієї ж кафедри). Загальне керівництво Практикою покладається на завідувача кафедри.

2.2.4. Безпосередній керівник Практики зобов'язаний:

– забезпечувати чітку організацію, планування та облік результатів Практики;

– створити необхідні умови для виконання у повному обсязі програми й індивідуального плану проходження Практики;

– оцінювати проходження практики відповідно до положень Програми;

– проводити виховну роботу зі здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії з акцентом на розвиток ділових на морально-вольових якостей, дотримання правил етичної поведінки, службової дисципліни та законності;

– на засіданнях кафедри доповідати щодо проходження практики та її підсумки;

– надавати допомогу організаційного та методичного характеру навчальної взаємодії та з підготовки практикантом індивідуального плану проходження Практики (Додаток А), звіту про Практику, план-конспектів проведення занять;

– у випадку порушення практикантом дисципліни, нехтування своїми обов'язками, а також виникненні конфліктних ситуацій повідомляти про це письмово (рапортом або заявою) завідувача (начальника) кафедри;

– підготувати відгук-характеристику на практиканта за результатами проходження Практики (Додаток Б).

2.2.5. У межах завдань Практики здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має право:

– ознайомитися з номенклатурою справ кафедри (обліково-звітними та навчально-методичними матеріалами);

– користуватись матеріально-технічною базою кафедри;

– звертатися за консультаціями з надання методичної допомоги до безпосереднього керівника Практики;

– відвідувати заняття досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри з метою вивчення методики викладання та передового педагогічного досвіду;

– вносити пропозиції щодо вдосконалення організації і порядку проведення практики.

При проходженні Практики здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії зобов'язаний:

– вивчити нормативно-правові акти з питань законодавчого та нормативно-правового регулювання питань вищої освіти в Україні, організації освітнього процесу та діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти;

– дотримуватися службової дисципліни, норм моралі та професійної

етики;

- виконувати унормовані вимоги наукового керівника практики;
- результати проходження практики відображати у звітній документації.

У результаті проходження практики здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен знати:

- нормативно-правові акти, які регламентують діяльність закладів вищої освіти, у тому числі із специфічними умовами навчання, планування й організацію освітнього процесу;
- функціональні обов'язки науково-педагогічних працівників ДДУВС;
- особливості оформлення індивідуального плану роботи науково-педагогічного працівника та змістовне наповнення усіх видів його діяльності;
- організацію впровадження та практику використання комп'ютерної техніки, інформаційних та мультимедійних систем, а також статистичних баз даних;
- форми та засоби організації й контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- вимоги до складання тематичного плану, освітньої програми, планів-конспектів семінарського і практичного занять, методіку їхньої підготовки, проведення й аналізу.

У результаті проходження Практики здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен вміти:

- методично грамотно оформлювати плани-конспекти семінарських та практичних занять (логічність і послідовність, повноту і репрезентативність, використання нормативних та наукових джерел, загальну грамотність, якість дидактичних матеріалів);
- укладати тестові матеріали для перевірки рівня засвоєння освітнього матеріалу;
- встановлювати контакт з аудиторією та підтримувати його протягом заняття;
- використовувати різні технічні засоби навчання в освітньому процесі;
- аналізувати, узагальнювати та обґрунтовувати результати педагогічної діяльності.

За результатами проходження Практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії повинен отримати навички:

- проведення заняття в якості науково-педагогічного працівника;
- підготовки необхідних для занять наочних засобів, методичних рекомендацій, дидактичного забезпечення;
- вивчення передового педагогічного досвіду і вміння застосовувати його у власній практичній діяльності;
- працювати на етапі підготовки до практичних та семінарських занять з науковою літературою, монографіями, дисертаціями, енциклопедіями, словниками, періодичними та іншими джерелами.

2.2.6. Звіт про результати проходження Практики заслуховується на засіданні кафедр. Витяг із засідання кафедри долучається до звітних матеріалів з Практики.

2.2.7. Термін проходження Практики визначається графіком освітнього процесу та наказом ректора ДДУВС.

2.3. Порядок проходження Практики та її зміст

2.3.1. Практика включає чотири етапи:

- підготовчий;
- початковий;
- основний;
- заключний.

2.3.2. Підготовка до проведення Практики розпочинається на лекційних, семінарських та практичних заняттях із професійно-орієнтованих дисциплін та з дисциплін психолого-педагогічного циклу.

2.3.3. На початковому етапі практикант:

- з'ясовує функції, мету, завдання Практики;
- складає індивідуальний план проходження Практики;
- ознайомлюється з організаційною, освітньою та науковою роботою кафедри, нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти (зокрема – із специфічними умовами навчання);

- відвідує заняття керівника Практики;
- укладає розгорнуті план-конспекти занять, обговорює їх з науковим керівником;
- готує необхідні методичні та дидактичні матеріали для проведення занять.

2.3.4. На основному етапі Практики практикант:

- проводить на належному методичному рівні заняття відповідно плану;
- організовує та проводить консультації для здобувачів;
- приймає участь у засіданнях кафедри.

2.3.5. На заключному етапі практикант:

- готує звітні матеріали проходження практики;
- звітує безпосередньому керівнику практики з метою перевірки та оцінювання результатів Практики;
- захищає результати Практики у встановленому порядку.

2.4. Методичні рекомендації щодо проходження Практики

2.4.1. Індивідуальний план проходження Практики відображає заплановані організаційні, практичні та звітні заходи. У плані вказується терміни проведення заходів та робляться відмітки про їх виконання власноруч.

2.4.2. Під час проходження Практики здійснюється контроль виконання індивідуального плану як безпосереднім керівником, так й завідувачем кафедри.

2.4.3. Після завершення проходження Практики практикант складає та подає на кафедру погоджений із безпосереднім керівником звіт про її проходження (якщо завідувач кафедри є керівником Практики, то звіт не погоджується, а лише затверджується ним).

2.4.4. Звіт про проходження Практики має містити відомості про виконання індивідуального плану практиканта; план-конспекти та методичні розробки занять; відгук-характеристику керівника Практики. Матеріали Практики необхідно переплести або прошити.

2.4.5. Під час Практики практикант повинен оволодіти основами конструктивно-планувальних, комунікативно-навчальних, організаційних та дослідницьких умінь, які підлягають оцінюванню:

– конструктивно-планувальні вміння:

а) складати план-конспекти семінарських та практичних занять, визначати мету та завдання кожного заняття, його структуру, укладати зміст план-конспекту заняття та доцільно добирати дидактичний матеріал, визначати систему завдань і вправ;

б) обирати ефективні методи і прийоми досягнення сформульованих цілей занять;

в) встановлювати міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки;

г) використовувати усі дидактичні можливості підручників з навчальної дисципліни (методичний апарат, контрольні питання і завдання, ілюстративний матеріал, вправи тощо);

д) визначати послідовність виконання завдань на практичному занятті.

– комунікативно-навчальні вміння:

а) встановлювати і підтримувати контакт з аудиторією;

б) визначати об'єкти контролю освітньої діяльності здобувачів і добирати відповідні їм методичні прийоми, у тому числі тестові завдання;

в) розуміти та застосовувати різні засоби комунікації.

– організаційні вміння:

а) організувати виконання власного плану Практики;

б) забезпечувати потрібний ритм освітньої діяльності на заняттях;

в) навчати здобувачів раціональним прийомам самостійної роботи;

г) раціонально поєднувати колективні (фронтальні, групові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням теми і завдань заняття;

– розвивально-виховні вміння:

а) реалізовувати освітній, розвивальний та виховний потенціал змісту заняття;

б) формувати і розвивати інтелектуальну та емоційну сфери особистості здобувача, його пізнавальні інтереси;

– дослідницькі вміння:

а) виявляти рівень сформованості професійних навичок та вмінь використовуючи можливості змісту дисципліни;

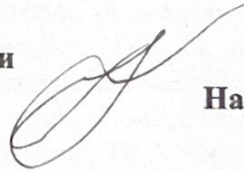
б) спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід науково-педагогічних працівників кафедри, переносити ефективні прийоми і форми роботи в Практику власної діяльності;

в) вивчати нормативні, науково-методичні та педагогічні джерела інформації, а також вдосконалювати власні знання.

III. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА ЗАХИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

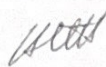
- 3.1. До захисту Практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії подаються наступні документи:
- індивідуальний план проходження практики (Додаток 1);
 - відгук-характеристика керівника практики (Додаток 2);
 - план-конспекти проведених занять;
 - витяг з протоколу засідання кафедри.
- 3.2. До захисту Практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали індивідуальний план Практики і надали пакет документів, передбачених Програмою.
- 3.3. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які не виконали індивідуальний план проходження Практики, до її захисту не допускаються.
- 3.4. Результати Практики та її захист оцінюються на підставі наданих звітних документів, а також висновків, які відображені у відгуку-характеристиці керівника Практики.
- 3.5. Захист Практики оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ECTS.
- 3.6. Здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії, який не виконав програму Практики, отримав негативний висновок щодо її проходження або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право повторного її проходження та захисту у встановленому порядку.
- 3.7. Матеріали Практики зберігаються на кафедрі упродовж поточного навчального року згідно номенклатури.

Т.в.о. начальника відділу
аспірантури (ад'юнктури) і докторантури
майор поліції

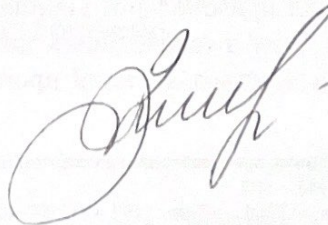
Наталія ШУМСЬКА

ПОГОДЖЕНО
Перший проректор

Ігор МАГДАЛІНА

Т.в.о. начальника відділу
юридичного забезпечення

Юлія ЗІНУХОВА

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ ДДУВС

____.____. 20__р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти
ступеня доктора філософії Дніпровського державного університету
внутрішніх справ

у період з «__» 20__ року до «__» 20__ року

№ з/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання (власноруч)
1	2	3	4

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ ДДУВС

____.____. 20__р.

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (П.І.Б.) за період педагогічної практики зарекомендував себе як

ВИСНОВОК: (П.І.Б.) виконав (не виконав) індивідуальний план педагогічної практики у повному (не повному) обсязі, рекомендується (не рекомендується) до захисту з оцінкою_____.

Керівник практики

(посада)
(П.І.Б)

(підпис)

____.____. 20__р.